

Hovedresultater fra undersøgelse om Lediges præferencer, beslutninger og (søge)adfærd

Jon Kvist, Roskilde Universitet
Jonas Krogh Madsen, Roskilde Universitet
Martin Bækgaard, Aarhus Universitet

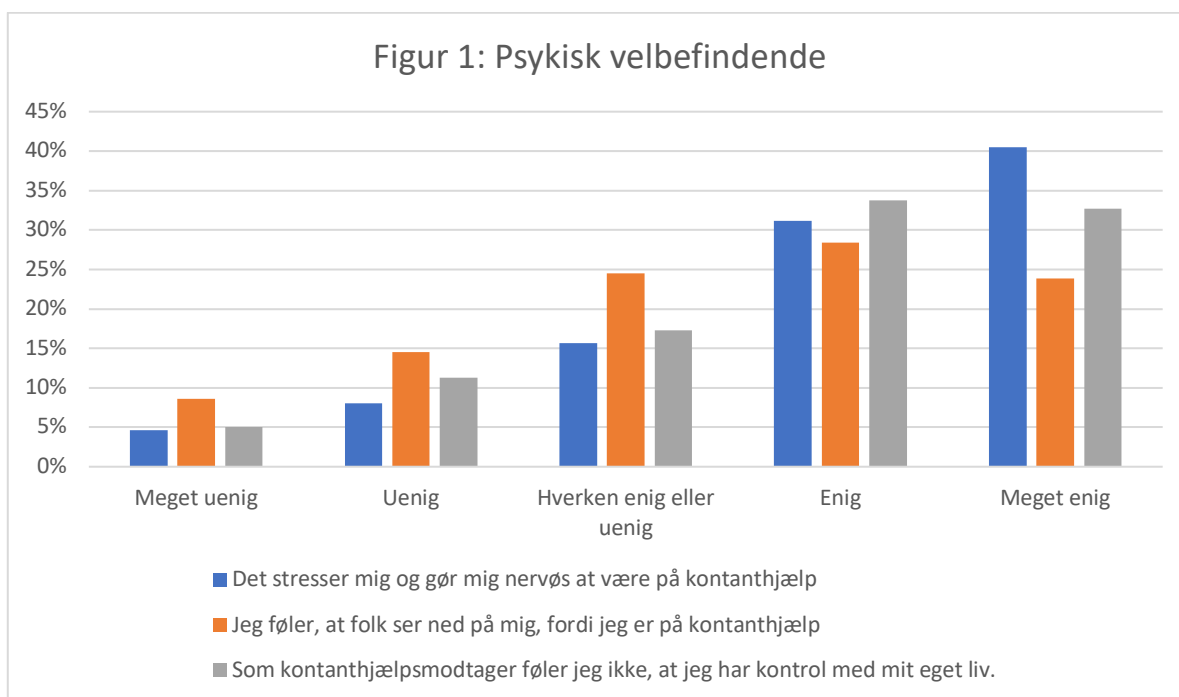
25. januar 2022

Undersøgelsen er baseret på svar fra i alt 2.702 jobparate kontanthjælpsmodtagere i Danmark. I spørgeskemaet spurgte vi om forskellige aspekter af hverdagen som kontanthjælpsmodtager, såsom psykisk velbefindende, oplevelser af kontanthjælpsystemets regler og krav samt evaluering af sagsbehandlere og jobcenter. I det følgende fremgår centrale udvalgte resultater af undersøgelsen.

Hvad viser undersøgelsen?

Psykisk velbefindende

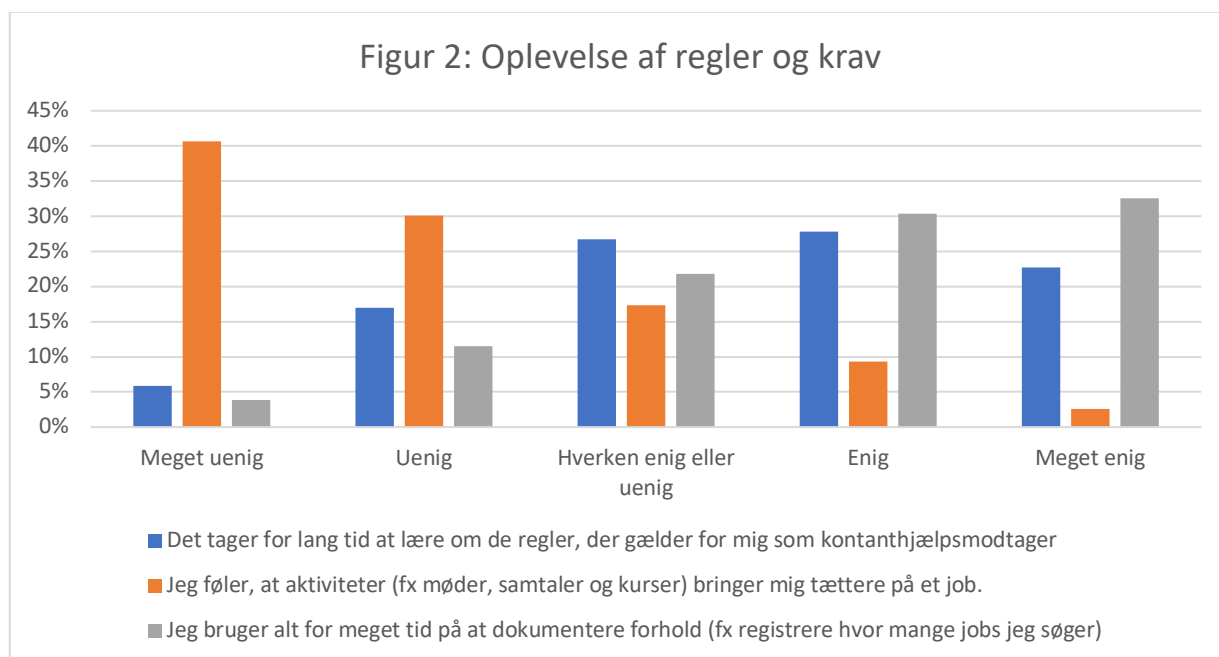
Et af undersøgelsens vigtigste emner er kontanthjælpsmodtageres psykiske velbefindende. I Figur 1 herunder ser vi svarene på nogle udvalgte spørgsmål om kontanthjælpsmodtageres oplevelse af stress, stigma og følelse af kontrol over eget liv. Figuren viser, hvor uenige eller enige deltagerne i undersøgelsen er i forskellige udsagn.

Som Figur 1 viser, er over 71% enten enige (31,2%) eller meget enige (40,5%) i, at de bliver stressede over eller nervøse af at være på kontanthjælp (blå søjler). Ligeledes er over 50% enten enige eller meget enige i, at de føler, at folk ser ned på dem, fordi de er på kontanthjælp (orange søjler). Endelig viser figuren, at over 65% er enten enige eller meget enige i, at de som kontanthjælpsmodtagere ikke føler, at de har kontrol over deres eget liv (grå søjler).

Kontanthjælpssystemets regler og krav

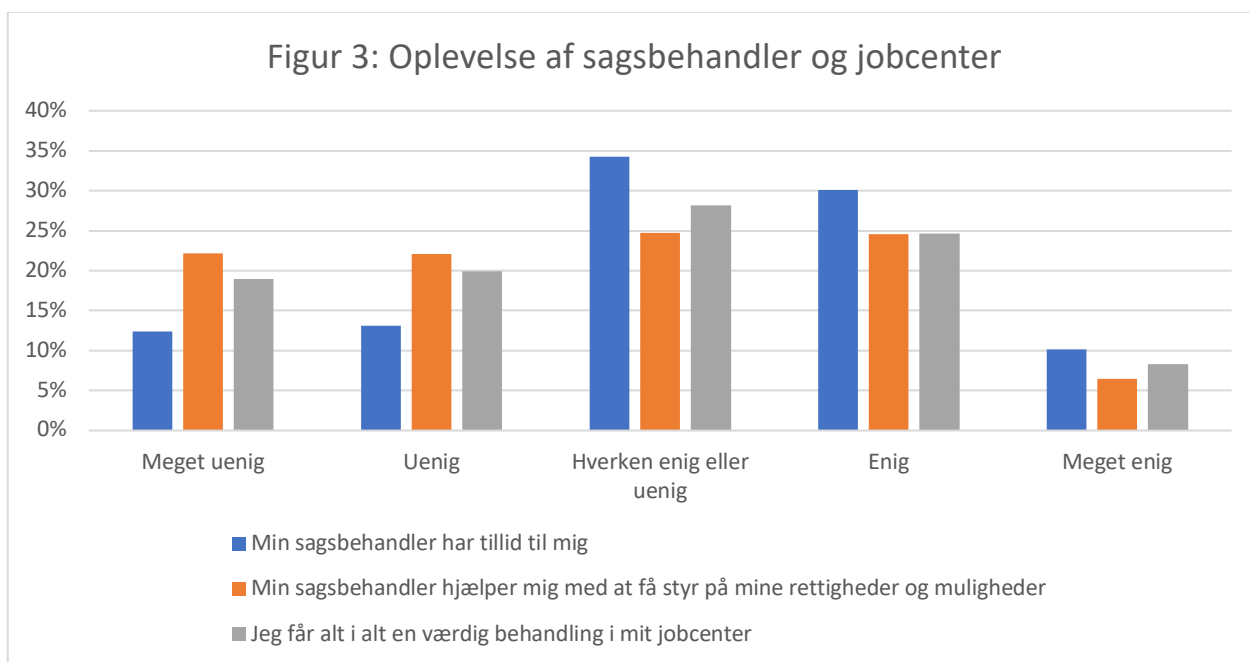
Et andet vigtigt emne for undersøgelsen er kontanthjælpsmodtageres oplevelser af regler og krav i kontanthjælpssystemet. I Figur 2 herunder ser vi svarene på udvalgte spørgsmål om oplevelsen af regler og krav, som man er underlagt som kontanthjælpsmodtager. Figuren viser igen, hvor uenige eller enige deltagerne i undersøgelsen er i forskellige udsagn.

Som Figur 2 viser, er over 50% enten er enige eller meget enige i, at det tager for lang tid at lære om regler i kontanthjælpssystemet (blå søjler). Samtidig er over 70% uenige eller meget uenige i, at aktiviteter (såsom møder, samtaler og kurser) bringer dem tættere på et job (orange søjler). Og så viser figuren, at næsten 63% er enige eller meget enige i, at de bruger for meget tid på dokumentation af eksempelvis jobsøgningsaktiviteter (grå søjler).

Oplevelse af sagsbehandlere og jobcenter

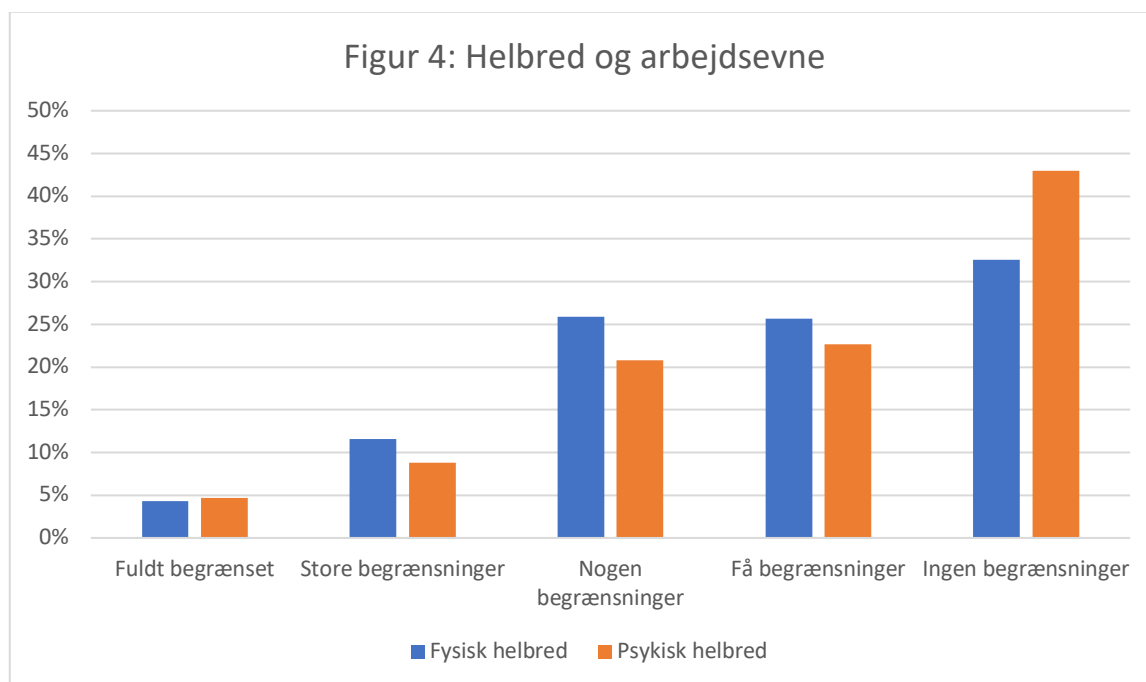
Et tredje centralt emne for undersøgelsen er kontanthjælpsmodtageres oplevelser med sagsbehandlere og jobcenter. Figur 3 viser svarene på udvalgte spørgsmål om kontanthjælpsmodtageres møder med deres sagsbehandler samt deres generelle vurdering af kontakten med jobcenteret. Figuren viser igen, hvor uenige eller enige deltagerne i undersøgelsen er i en række udsagn.

Som figuren viser, er 40% enige eller meget enige i, at de bliver mødt med tillid fra deres sagsbehandler (blå søjler). Dog er over 44% uenige eller meget uenige i, at deres sagsbehandler hjælper dem med at få styr på deres rettigheder og muligheder som kontanthjælpsmodtager (orange søjler). Derudover angiver næsten 39%, at de er uenige eller meget uenige i, at de får en værdig behandling af deres jobcenter.

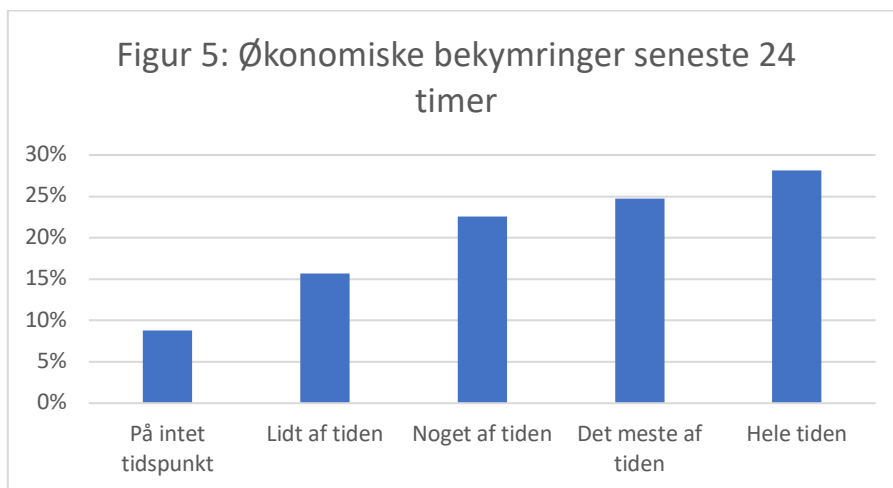
Helbred og økonomisk situation

Et fjerde vigtigt emne for undersøgelsen er kontanthjælpsmodtageres helbred og økonomiske situation. Figur 4 herunder viser svarene på spørgsmål om, hvorvidt deres fysiske og psykiske helbred påvirker deres arbejdsevne. Figuren viser svarene på, hvor mange begrænsninger det fysiske og psykiske helbred sætter for evnen til at varetage et fuldtidsarbejde.

Som Figur 4 viser, svarer omkring 4-5 %, at deres fysiske eller psykiske helbred fuldt ud begrænser deres evne til at varetage et fuldtidsarbejde. Samtidigt svarer over 32%, at deres fysiske helbred (blå søjler) ikke sætter nogen begrænsninger for evnen til at varetage et fuldtidsarbejde, mens 43% angiver, at deres psykiske helbred (orange søjler) ikke sætter nogen begrænsninger i deres evne til at varetage et fuldtidsarbejde. De resterende oplever altså få, nogen eller store begrænsninger af deres fysiske og/eller psykiske helbred.

Afslutningsvist viser Figur 5 deltagernes bekymringer vedrørende deres økonomi. Figuren viser, hvor ofte de har haft bekymringer over deres økonomiske situation i løbet af de seneste 24 timer.

Som Figur 5 viser, svarer cirka 9%, at de ikke har haft bekymringer over deres økonomi de seneste 24 timer. Det betyder at over 90% svarer, at de har haft bekymringer. Over halvdelen (53%) svarer, at de enten det meste eller hele tiden i løbet af de seneste 24 timer har været bekymret over deres økonomi.

Hvad er resultaterne blevet brugt til?

Resultaterne af undersøgelsen er blevet brugt til oplysning af den bredere offentlighed, til rådgivning af Ydelseskommisionen (2020-2021) såvel som den nuværende Reformkommission (2021-2022), samt til en række forskningsartikler. Vi har samlet en liste over de nyheds- og forskningsartikler, som enten er udgivet eller på vej til at blive udgivet på baggrund af undersøgelsen.

- Udgivne artikler:
 - o "Krav giver ledige stress". Udgivet af Aarhus Universitet (link: <https://bss.au.dk/insights/krav-giver-ledige-stress>)
 - o "Reducing Compliance Demands in Government Benefit Programs Improves the Psychological Well-Being of Target Group Members". Udgivet i tidsskriftet Journal of Public Administration Research and Theory (link: <https://academic.oup.com/jpart/article/31/4/806/6246672>)
- Endnu ikke udgivne artikler
 - o "How proximity to upcoming compulsory meetings affect welfare recipients' experiences of administrative burden"
 - o "Scarcity and the Mindsets of Social Welfare Recipients: Evidence from a field experiment"
 - o "Compliant but discouraged? How compliance costs influence unemployment benefit recipients' job search motivation"

På hjemmesiden (link: <https://ps.au.dk/forskning/forskningsprojekter/administrative-burden>) vil man løbende kunne finde links til de artikler og pressemeddelelser, der bliver lavet på baggrund af blandt andet denne undersøgelse.